

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6817203969
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6817203969.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivice Hanuskovej, v právnej veci starostlivosti o maloletú G. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov S. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom Revúca, V. Clementisa 1163/15, zastúpenej JUDr. Janou Ježíkovou, advokátkou, Advokátska kancelária v Považskej Bystrici, Námestie Andreja Hlinku 29/34 a B. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., G. XXX, prechodne bytom L., T. O. 1169/3, zastúpeného JUDr. Františkom Hadušovským, advokátom, Advokátska kancelária v Rožňave, ul. Cyrila a Metoda 2, o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 7P/26/2017-145 zo dňa 05. 12. 2017, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd upravil styk otca s maloletou G. J. a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**
- II. Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie výživného a zmenil rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 6P/56/2017-65 zo dňa 03. 02. 2015 v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletou G. J. tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým dieťaťom každý nepárny týždeň v roku v pondelok, utorok, a štvrtok v čase od 16,00 hod do 19,00 hod., v sobotu a v nedeľu v čase od 09,00 hod. do 17,00 hod. a počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 20. 08. od 09,00 hod. do 27. 08. do 19,00 hod. Matka je povinná maloleté dieťa v stanovenú dobu a čas na styk riadne pripraviť a odovzdať otcovi v mieste jej bydliska a otec je povinný odovzdať maloleté dieťa v stanovenú dobu a čas matke v mieste jej bydliska.

2. Návrh na zmenu úpravy styku otec odôvodnil tým, že maloletá G. dovŕšila 4 roky a na výchove dcéry sa chce podieľať vo väčšom rozsahu. Navrhol upraviť styk počas pracovného týždňa najmenej trikrát po tri hodiny od 16,00 hod do 19,00 hod., každý druhý víkend od soboty od 09,00 hod do nedele do 18,00 hod. a počas letných mesiacov sedem dní nepretržite. Matka k navrhovanej úprave styku uviedla, že komunikácia medzi rodičmi sa zhoršuje a nechávať úpravu styku na dohode je čoraz problematickejšie. Nesúhlasila s tým, aby dieťa cez víkend prespávalo u otca z dôvodu, že otec sa zdržiava na troch rôznych adresách. Doteraz nikdy dieťa u otca neprespávalo a v minulosti odmietalo k otcovi chodiť. Dieťa bude časom u otca prespávať, avšak príprava dieťaťa na prespávanie u otca by mala byť vecou dohody rodičov a zistenia reakcií dieťaťa.

3. Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní z doterajšej úpravy rodičovských práv, ktorá sa riadila rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 6P/56/2017-65 zo dňa 03. 02. 2015, ktorým bola schválená

rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 150 EUR mesačne. Súčasne bol upravený styk otca s maloletou každý nepárny týždeň v sobotu a v nedeľu v čase od 09,00 hod do 17,00 hod a podľa individuálnej dohody rodičov aj v ostatné dni v roku. Pokiaľ ide o úpravu styku, okresný súd prihliadol na výsledky psychologických konzultácií s rodičmi malol. G., družkou otca a malol. Timeou na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Revúca, správu zo dňa 06. 10. 2017, podľa ktorej potom, čo sa narodil malol. J. a malol. G. nastúpila do materskej školy, maloletá odmietala chodiť k otcovi. Z rozhovoru a pozorovania maloletej psychologička zistila, že k otcovi maloletá prezentovala prevažne pozitívne postoje a vzájomnú náklonnosť, ale aktívne sa snažila vyhýbať téme otcovej priateľky a brata J.. Voči O. Z. prezentovala negatívne postoje a bračeka negovala. Neisté vyjadrenia v súvislosti s otcom prezentovala v kontexte jeho rodinnej konštelácie. Vývinové obdobie dieťaťa a nespracovaný vnútorný konflikt treba riešiť postupne s tým, že v prípade silnej odmietavej reakcie dieťaťa na prenocovanie u otca by mal otec dieťa vrátiť matke bez negatívnych komentárov na dieťa a matku.

4. Okresný súd prihliadol na zmeny v živote dieťaťa spojené s narodením mladšieho súrodenca a navštevovaním materskej školy. S týmito zmenami sa dieťa zatiaľ nevysporiadalo, čo vyplývalo z prejavov dieťaťa a zo zistení detského psychológa. Maloletá u otca ani u tretej osoby v neprítomnosti matky dosiaľ nespávala. Súd nepovažoval za vhodné nariadiť prespávanie maloletej u otca nútenou formou, ale obaja rodičia by mali postupovať podľa rady psychologičky a postupne viesť dieťa k prespávaniu u otca. Z toho dôvodu otcovi ponechal úpravu styku s maloletou dcérou počas nepárneho víkendu, v sobotu a v nedeľu v rovnakom čase od 09,00 hod do 17,00 hod. bez možnosti prespávania. S úpravou styku počas nepárneho pracovného týždňa v pondelok, utorok, a štvrtok v čase od 16,00 hod do 19,00 hod., obaja rodičia súhlasili. Okresný súd upravil aj stretávanie otca s maloletou počas letných prázdnin, keď aj s týmto návrhom otca matka súhlasila za predpokladu, že dieťa nebude u otca prespávať. Pri vyhlásení rozsudku došlo podľa písomných dôvodov rozsudku k pochybeniu, lebo sudca mienil rozhodnúť o úprave stretávania otca s malol. G. od 20. 08. do 27. 08. iba v čase od 09,00 hod. do 19,00 hod, rešpektujúc odporúčanie psychologičky, že dieťa nie je zatiaľ na prespávanie u otca pripravené.

5. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 25 ods. 2, § 26, § 62, § 75 a § 78 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Podľa § 52 CMP náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov nepriznal.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie otec maloletej G. v tej časti, ktorou okresný súd rozhodol o úprave styku v sobotu a v nedeľu, ale nevyhovel návrhu otca, aby dieťa u otca počas určených víkendových dní aj prespávalo. Súd prihliadol na správu z psychologických konzultácií na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, ale sám mal vykonať aj znalecké dokazovanie za účelom náležitého zistenia, či je v záujme maloletej prespávanie počas víkendov u otca, lebo z uvedenej správy to nevyplývalo. Správa sa špecificky k tejto otázke ani nevyjadruje, keďže prenocovanie u otca sa dovtedy nerealizovalo. Je v záujme maloletého dieťaťa aj otca, aby mohli spoločne tráviť celý víkend, kedy dieťa nie je v predškolskom zariadení, aby dieťa malo príležitosť a mohlo rozvíjať vzťah ku každému z rodičov. Od poslednej úpravy je maloletá dvojnásobne staršia. Súd nevykonal dokazovanie za účelom zistenia pripravenosti dieťaťa na prespávanie u otca a rozhodol na základe neoverených predpokladov. Rozpor medzi výrokom o úprave styku počas víkendov je aj v tom, že prespávanie maloletej dcéry u otca súd umožnil počas letných prázdnin v čase od 20. 08. do 27. 09. Na jednej strane prespávanie maloletej u otca súd neschvaľuje a na druhej strane prespávanie počas leta povoľuje. Tým, že dieťa nebude prespávať u otca môže vyplývať jav, kedy dieťa nebude mať vôbec potrebu u otca prespávať. Navrhol rozsudok o úprave styku v napadnutej časti zmeniť tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom v každý nepárny týždeň v roku, v sobotu od 09,00 hod. do nedele do 18,00 hod a ďalej tak ako rozhodol okresný súd v pondelok, utorok a štvrtok od 16,00 hod. do 19,00 hod., a počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 20. 08. od 09,00 ho do 27. 08. do 19,00 hod.

7. V reakcii na vyjadrenie matky k odvolaniu otec zopakoval, že úprava styku bez možnosti prespávania dieťaťa u otca je nepostačujúca za situácie, keď je vzťah otca k dcére veľmi dobrý a otec má záujem tento vzťah rozvíjať a upevňovať. Je v záujme dieťaťa, aby sa stretávalo s oboma rodičmi. Styk otca s dieťaťom aj počas noci záujem dieťaťa neohrozuje. Otec je schopný o dieťa sa riadne postarať po celú dobu stretávania, má na to vytvorené všetky podmienky. Dieťa má u otca vlastnú izbičku, hračky a vlastné

ošatenie. Matka dáva otcovi najavo, že otec je vopred odsúdený, že si založil inú rodinu a má ďalšie dieťa. Rodičia mali partnerský vzťah 12 rokov, z vyjadrenia matky cítiť, akoby nebola vysporiadaná s ich rozchodom. Je pravda, že maloletá medzičasom u otca prespala jeden víkend, ale išlo o samostatnú iniciatívu dcéry, ktorá matke povedala, že dnes spí u otca, na čo matka zareagovala prekvapene a začala dcéru presvedčať, aby sa večer vrátila. Večer obaja spolu s dcérou matke zatelefonovali a ubezpečili ju, že je všetko v poriadku. Počas víkendu, kedy dcéra prespala u otca, sa dcéra správala prirodzene a nenútene sa hrala, k bračkovovi nemala výhrady. Počas noci dcéra spala s otcom, nebola dezorientovaná. Nedeľa prebehla bez problémov, pri odovzdávaní dieťaťa matke dcéra vošla do bytu, pekne sa s otcom rozlúčila. Od uvedeného víkendu dcéra u otca nespala, lebo bola chorá. Otec dcéru nikdy násilu proti jej vôli nezobral. Vyjadril obavu z negatívneho vplyvu preferenčného rodiča, že matka formuje maloletú G. proti otcovi a proti jeho ďalšiemu dieťaťu, aj keď to matka popiera.

8. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť. Po vyhlásení rozhodnutia na okresnom súde v snahe predísť konfliktom aj odvolaniu, presvedčila maloletú G., aby u otca prespala. Maloletá po návrate od otca oznámila, že u otca spať nechce, o zážitkoch u otca dieťa nerozprávalo. Matka rešpektuje, že otec má novú rodinu, ale nie je v jej moci nútiť dieťa do vytvárania sociálnych väzieb na osoby, o ktorých je dieťa presvedčené, že ich otec uprednostnil a dieťa nevie prečo. Počas predošlej úpravy sa otec s dcérou stretával každý druhý deň popoludní a každý druhý víkend. Otec podal návrh na súd, lebo dieťa odmietalo u otca prespať. Vôľu dieťaťa chcel nahraďiť rozhodnutím súdu, kedy by vlastne na matku preniesol svoju povinnosť vysvetliť dieťaťu, že musí byť u otca. Nariadenie znaleckého dokazovania nie je prvkom stability a pozitívom v rozvoji vzťahu otca a dieťaťa. Otec odkazuje na úpravu stretávania počas letných mesiacov, kedy bude dieťa staršie, vyspelejšie oproti úprave styku, ktorá dovedy predchádza. Matka nemá problém s tým, ak dieťa u otca bude chcieť ostať.

9. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu vyjadril podaním z 23. 01. 2018 tak, že s rozhodnutím okresného súdu súhlasil.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj obsah súdneho spisu v zmysle § 62, § 65 - § 67 CMP a zistil, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne a správne zisteného skutkového stavu, ktorý okresný súd správne právne posúdil a svoje úvahy a rozhodnutie náležite a v potrebnom rozsahu odôvodnil.

11. Odvolanie otca bolo odôvodnené tým, že súd neumožnil prespávanie dieťaťa u otca počas víkendov v nepárnom týždni kalendárneho roka, pričom tým istým rozhodnutím v čase od 20. 08. do 27. 08. súd prespávanie maloletej u otca umožnil. Otec ďalej namietal, že na zistenie najlepšieho záujmu dieťaťa malo byť prípadne nariadené znalecké dokazovanie, lebo ani kolízny opatrovník, ani referát poradensko-psychologických služieb sa k správaniu dieťaťa nevyjadrili z dôvodu, že dieťa doteraz u otca nespalo.

12. Krajský súd nepovažuje odvolanie otca za dôvodné. Okresný súd otcovi úpravu styku s maloletou dcérou rozšíril a v prevažnej časti návrhu otcovi vyhovel. Nie je podstatnejšie, koľko času strávi dieťa u otca v nočných hodinách, počas spánku. Podstatné je samo prostredie, v ktorom sa styk otca s dieťaťom uskutočňuje. Okresný súd zobral do úvahy sprostredkované poznatky, ako dieťa doteraz spracovalo prostredie a vzťahy s ďalšími členmi v domácnosť otca, v ktorej súd nezistil žiadne nedostatky. Rozhodnutím okresný súd nadviazal na doterajší vývoj vzťahov a správania sa každého z rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností k maloletej dcére. Je v poriadku, keď aj v novej úprave styku dieťaťa s otcom súd uprednostnil nenásilný prístup a dohodu rodičov. Obaja rodičia vo svojich vyjadreniach uviedli, že po rozhodnutí okresného súdu umožnili maloletej prespať u otca. Rodičia sa rozchádzajú v interpretácii toho, ako dieťa hodnotilo víkendový pobyt u otca. To, že okresný súd zatiaľ nenariadil znalecké dokazovanie, odvolací súd nepovažuje za dôvod na zrušenie rozsudku, aj keď otec vysvetľuje správanie matky ako ovplyvňujúce a odrádzajúce dcéru od styku s otcom. Je v záujme dieťaťa, že otec preferuje styk s maloletou v širšom rozsahu, čo materiálne podmienky otcovi umožňujú. Je však potrebné, aby otec dôsledne rešpektoval aj skutočnosť, že dieťa bolo zverené matke a u matky od narodenia vyrastá. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia položil dôraz na to, že prespávania maloletej G. u otca by bolo predčasné a na prespávanie majú obaja rodičia dieťa pripraviť. Tak ako okresný súd aj odvolací súd kladie dôraz na to, že pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností ide o úpravu pomerov do budúcnosti. Tieto pomery sa s vekom dieťaťa vyvíjajú s osobnosťou dieťaťa, prirodzeným vplyvom prostredia aj ovplyvňovaním dieťaťa zo strany každého z rodičov. Úprava styku je

prostriedkom, ktorý otcovi umožňuje podieľať sa na výchove dieťaťa. Rodičia maloletej sú pri vzájomnej dobrej vôli, ktorú obaja doteraz deklarovali, schopní maloletú G. pripraviť aj na dlhší pobyt u otca, kedy bude maloletá nepretržite dlhší čas s otcom. To sa má prvý krát uskutočniť v čase od 20. 08. do 27. 08. 2018. Obaja rodičia majú bydlisko v tom istom meste a preto čas, ktorý dovtedy uplynie, majú rodičia využiť na postupné a častejšie prespávanie maloletej u otca a súčasne na spracovanie s tým spojených udalostí, reakcii dieťaťa aj svojich vlastných. Pokiaľ sa rodičia obmedzia iba na svoju interpretáciu, ako dieťa svoje zážitky u otca hodnotilo, budú trvať aj ich vzájomné protirečenia. Odvolací súd vychádza z vyjadrení matky, ktorý si uvedomuje, že otec má o dieťa skutočný záujem a že vekom dieťaťa je potrebné vzťah dieťaťa s otcom prehĺbovať. To, že matka je prístupná na rozšírenie styku vyplývalo pre súd aj z toho, sama nepodalala odvolanie proti rozhodnutiu o úprave styku otca s maloletou počas mesiaca august, kedy má dieťa u otca prespávať. Matka uviedla, že nemá problém s tým, ak dieťa u otca bude chcieť ostať. Správne tiež vychádzala z toho, že dovtedy bude dieťa staršie a vyspelejšie.

13. V prípade, že by rodičia spolu vecne a konštruktívne nekomunikovali vo vzájomných vzťahoch pri výchove dieťaťa, táto skutočnosť sa prejaví v ich správaní ako aj v správaní sa dieťaťa. Pokiaľ by nedošlo z akýchkoľvek dôvodov k dohode rodičov, aby maloletá G. u otca a v jeho domácnosti prespávala častejšie, resp. každý nepárny víkend ako požadoval otec, potom môže otec podať nový návrh na úpravu styku, kedy bude môcť súd vyhodnocovať nové poznatky zo správania sa dieťaťa a rodičov, prípadne za tým účelom môže nariadiť aj znalecké dokazovanie.

14. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho zodpovedajúce právne závery, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Jeho rozhodnutie v napadnutom výroku o úprave styku je preto vecne správne a krajský súd ako súd odvolací rozsudok v tejto časti potvrdil a potvrdil aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania. Vo výroku, ktorým okresný súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

15. Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

Toto rozhodnutie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000 €, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho tomu, komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).